

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 26/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. januára 2014 predbežne prerokoval sťažnosť P. M., zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Ďurčaťovou, Kollárova 35, Martin, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7 Co/208/2013 z 28. augusta 2013 v spojení s uznesením Okresného súdu Martin č. k. 5 C/159/2012-28 zo 6. marca 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. decembra 2013 doručená sťažnosť P. M. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 Co/208/2013 z 28. augusta 2013 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“) v spojení s uznesením Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 C/159/2012-28 zo 6. marca 2013 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie okresného súdu“).

2. Z obsahu podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanom na okresnom súde domáhal určenia čiastočnej neplatnosti zmluvy o úvere č. 906000642 z 11. mája 2011, ktorú uzavrel s obchodnou spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej len „odporca“), z dôvodu rozporu ustanovení tejto zmluvy s normami spotrebiteľskej legislatívy, a to predovšetkým ustanovení § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) a príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podľa stavu účinného k 11. máju 2011, keď bola uzavretá zmluva medzi sťažovateľom a odporcom. Okresný súd napadnutým rozhodnutím zamietol sťažovateľom podanú žalobu a krajský súd v odvolacom konaní toto rozhodnutie napadnutým rozhodnutím potvrdil ako vecne správne. V ostatnom podal sťažovateľ sťažnosť na ústavnom súde.

3. Sťažovateľ vo svojej predostretej argumentácii predovšetkým namietal, že *„Odplata za poskytnutie úveru, ktorý poskytol žalovaný... podstatne prevyšovala odplatu, obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch... Zmluva o úvere č. 609000642 je v časti, ktorá prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, a to o sumu vo výške 441,70 € neplatná.“*. Sťažovateľ taktiež *„... požadoval určenie neplatnosti aj iných ustanovení zmluvy, ktoré podľa jeho názoru spôsobovali nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán, nakoľko požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku a teda obsahujú neprijateľné podmienky, ktoré sú v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatné“*. Sťažovateľ v reakcii na závery okresného súdu vo svojej

argumentácii „... poukazoval... na skutočnosť, že čiastku vo výške 1.574,- € žalovanému neuhradil dobrovoľne. Táto čiastka mu bola zrazená zo mzdy a to na základe Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú musel podpísať pri poskytnutí úveru a do ktorej si výšku sumy, ktorá má byť zo mzdy zrážkami vyplatená a úrok z omeškania doplnil žalovaný podľa svojej úvahy, bez súhlasu a potvrdenia sťažovateľom.“. Navyše, podľa sťažovateľa „Úver, ktorý bol poskytnutý v sume 600 € bol zabezpečený bianko zmenkou, Dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov a dokonca mal byť zabezpečený aj záložným právom na nehnuteľnosť vo vlastníctve sťažovateľa – rodinný dom, avšak návrh na vklad záložného práva bol príslušnou správou katastra zamietnutý.“. Sťažovateľ uzatvára, že „Žalovaný ... mal vedomosť o tom, že účel poskytnutia úveru bol iný, ako bol uvedený na zmluve, že úver bol poskytnutý na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania a podnikania, pretože sťažovateľ prácu v čase brania úveru mal a rekvalifikáciu nepotreboval a ani ju neabsolvoval. Z uvedeného je teda zrejmá účelovosť konania žalovaného, ktorý napriek tomu, že mal vedomosť o skutočnom účele poskytnutia úveru, uviedol sťažovateľa do omylu, že najvhodnejšie bude ako účel úveru uviesť školenie a rekvalifikáciu, aby z úverovej zmluvy vyplývalo, že úver bol poskytnutý na účel výkonu jeho zamestnania, t. j. aby sťažovateľ nebol považovaný v zmluvnom vzťahu za spotrebiteľa.“.

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

1. Základné právo P. M... podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... a čl. 6 ods. 1 Dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7 Co/208/2013 zo dňa 28. 08. 2013 a rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 5 C/159/2012 zo dňa 06. 03. 2013 porušené boli.

2. Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7 Co/208/2013 zo dňa 28. 08. 2013 sa ruší a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Žiline je povinný zaplatiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia...“.

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb

alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.A

K namietanému porušeniu označených základných práv a slobôd napadnutým rozhodnutím okresného súdu

7. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom,

musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

8. Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutie okresného súdu, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti tomuto bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok (čo sťažovateľ aj využil), a preto ním podanú sťažnosť v tejto jej časti bolo potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.B

K namietanému porušeniu označených základných práv a slobôd napadnutým rozhodnutím krajského súdu

9. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

10. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne

procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a taktiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v súdnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

11. Sťažovateľ v podstatnom argumentoval tým, že „... má za to, že rozhodnutiami súdov bolo porušené jeho právo na súdnu a inú právnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie. Súdny mali pri posudzovaní, či ide o spotrebiteľskú zmluvu prihliadať predovšetkým na slabšiu stranu sporu, t. j. na fyzickú osobu - sťažovateľa, ktorý uzatváral zmluvu o úvere, aby mal na zaplatenie nedoplatku na elektrinu, teda na iný účel, ako na školenie a rekvalifikáciu a konanie žalovaného mali vyhodnotiť ako konanie, ktorým žalovaný presviedčal a navádzal spotrebiteľa, aby sa ako účel úveru vyznačil účel, ktorý nie je pravdivý, s cieľom dosiahnuť, aby sa daná zmluva nepovažovala za spotrebiteľskú a sťažovateľ si tak nemohol ako spotrebiteľ uplatňovať svoje práva na ochranu spotrebiteľa, čo je v rozpore so smernicou č. 2005/2009 ES z 11. 5. 2005 o nekalých obchodných praktikách voči spotrebiteľovi na vnútornom trhu a považuje sa za agresívnu obchodnú prax.“

12. Krajský súd v rozsudku sp. zn. 7 Co/208/2013 z 28. augusta 2013 v podstatnom uviedol:

«Okresný súd vo veci riadne zistil skutkový stav, skutkové okolnosti správne vyhodnotil vo vzťahu k podmienkam uvedeným v § 2 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, v znení neskorších predpisov, tak, že návrh navrhovateľa zamietol. Na doplnenie dôvodov rozsudku okresného súdu krajský súd poznamenáva (§ 219 ods. 2 O. s. p.), že navrhovateľ na základe oprávnenia ale aj povinnosti podľa § 120 ods. 1 O. s. p. neunesol dôkazné bremeno v preukazovaní tvrdenia, že na základe zmluvy o úvere zo dňa 11. 5. 2011 mu bol poskytnutý

úver za účelom preklenutia nepriaznivej finančnej situácie (problémy s nedoplatkami za elektrinu) a nie z dôvodu uvádzaného účelu na úhradu „nákladov na školenie a rekvalifikáciu“. Navrhovateľ ako účastník konania síce tvrdil v konaní uvedenú skutočnosť, avšak ju v konaní nepreukázal. Zákon tým vymedzuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť účastníkov konania za výsledok, ktorý je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka nie je preukázané ani na základe navrhnutých dôkazov, znamená pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie vo veci samej. Za procesnej situácie, na akú navrhovateľ vo svojich podaniach (naposledy v odvolaní proti rozsudku okresného súdu) poukazoval, t. j. že doposiaľ boli vykonané u neho zrážky zo mzdy na zaplatenie poskytnutého úveru s poplatkom vo výške 1.574,- Eur, znamená, že navrhovateľ nemá naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o navýšení pohľadávky o 471,- Eur, ak táto bola už navrhovateľom odporcovi uhradená. Podľa súčasnej právnej praxe (viď napr. R 17/1972), naliehavý právny záujem na určení je daný najmä tam, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo navrhovateľa, alebo kde by sa bez tohto určenia jeho právne postavenie stalo neistým. Žaloba domáhajúca sa určenia podľa ust. § 80 písm. c/ O. s. p. nemôže byť spravidla opodstatnená tam, kde je možné žalovať na splnenie povinnosti podľa ust. § 80 písm. b/ O. s. p. Z uvedeného je potom zrejmé, že ak z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že navrhovateľ navýšenú pohľadávku o sumu prevyšujúcu istinu s poplatkom o 441,70 Eur navrhovateľovi plnil a domnieva sa, že z dôvodu neplatnosti časti zmluvy nemalo tak byť zo strany odporcu postupované, je dôvodom na podanie návrhu podľa § 80 písm. b/ O. s. p. Taktiež nie je daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti navrhovateľom v petite žalobného návrhu špecifikovaných určitých ustanovení všeobecných podmienok poskytnutia úveru, keďže nie je zrejmé, že by sa navrhovateľ takéhoto nároku vyplývajúceho zo všeobecných podmienok domáhal, naviac, ak vymedzenie nároku v petite žalobného návrhu nie je v kontexte s podmienkami uvedenými v jednotlivých bodoch všeobecných podmienok, vo vzťahu ktorým by sa navrhovateľ mohol domáhať zaplatenia zmluvnej pokuty. Na takomto určení, spôsobom uvedeným v návrhu na začatie konania, nemôže mať navrhovateľ naliehavý právny záujem podľa § 80 písm. c/ O. s. p.

Z vyššie uvedených dôvodov, keďže okresný súd na základe zisteného skutkového stavu správne posúdil dôvodnosť uplatneného nároku navrhovateľa, ktorý v celom rozsahu

zamietol, krajský súd rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.»

13. Vzhľadom na obsahovú spojitosť rozsudku okresného súdu č. k. 5 C/159/2012-28 zo 6. marca 2013 s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 7 Co/208/2013 z 28. augusta 2013 považoval ústavný súd za potrebné uviesť aj podstatnú časť napadnutého rozhodnutia okresného súdu:

«Súd vykonal aj dokazovanie listinnými dôkazmi a to zmluvou o úvere zo dňa 11.05.2011, všeobecnými obchodnými podmienkami odporcu, sadzobníkom poplatkov a náhrad v Slovenskej sporiteľni platným k 1. 2. 2011, úrokové sadzby platné do 31. 12. 2011, cenníkom VUB, a. s., platným od 22. 10. 2010 - občania, žiadosťou o úver zo dňa 10. 5. 2011 a dodatkom k zmluve o úvere zo dňa 11. 5. 2011.

Z vykonaného dokazovania bol zistený tento skutkový stav: Navrhovateľ uzatvoril s odporcom dňa 11. 5. 2011 zmluvu o úvere, na základe ktorej odporca poskytol navrhovateľovi sumu 600,- Eur a navrhovateľ sa zaviazal vrátiť mu túto sumu spolu s príslušným poplatkom 576,- Eur, t. j. spolu 1.176,- Eur. V zmluve je ako účel použitia úveru zaškrtnutá možnosť „zamestnanie“ a v dodatku k zmluve navrhovateľ vyhlásil, že poskytnuté prostriedky použije na úhradu „nákladov na školenie a rekvalifikáciu“. Navrhovateľ poskytnutý úver nesplácal. Po neuhradení štyroch splátok sa stal celý úver splatný a odporca pristúpil k realizácii dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá bola súčasťou zmluvy o úvere. Navrhovateľovi boli vykonávané zrážky zo mzdy po 98,- Eur.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len O. z.) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 4 O. z. spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinného ku dňu 11. 5. 2011, t. j. dátum podpisu zmluvy o úvere) sa na účely tohto zákona rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 2 pís. d) zákona č. 129/2010 Z. z. zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa na účely tohto zákona rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že zmluva o úvere uzavretá medzi navrhovateľom a odporcom nie je spotrebiteľskou zmluvou. V zmluve je totiž jasne a nepochybne vyjadrené, že úver je poskytovaný navrhovateľovi na výkon zamestnania, resp. povolania a navrhovateľ sa ho na tento účel aj zaväzuje použiť. Navrhovateľ si musel byť pri uzatváraní zmluvy tejto skutočnosti vedomý. Zároveň nepredložil dôkazy o tom, že by jeho zmluvná voľnosť bola pri podpise zmluvy nejakým spôsobom obmedzená.

Záver, že v danom prípade sa nejedná o spotrebiteľskú zmluvu je podporený aj názorom zákonodarcu: Spotrebiteľ je definovaný výlučne ako fyzická osoba, ktorá koná mimo oblasť svojej podnikateľskej činnosti alebo svojho povolania. Na druhej strane „veriteľom“ sa rozumie fyzická alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti alebo svojho povolania (Z dôvodovej správy k § 2 zákona č. 129/2010 Z. z.)

Keďže zmluva nie je spotrebiteľskou, nespravuje sa ustanoveniami § 52 a nasl. O. z. o spotrebiteľských zmluvách. Zároveň nie je možné o niektorých zmluvných podmienkach tejto zmluvy rozhodnúť, že sú neprijateľné v zmysle § 53 O. z. Podmienky poskytnutia úveru nie je možné porovnávať so spotrebiteľskými úvermi poskytovanými bankami ani spotrebiteľskými úvermi poskytovanými nebankovými subjektmi. Jediná možnosť by bola porovnať úver s podobnými (avšak nespotebiteľskými) úvermi poskytovanými nebankovými subjektmi.

Navrhovateľ ako zmluvný dlžník nemá postavenie spotrebiteľa. Právny vzťah zo zmluvy o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obch. z.) a je ho potrebné posúdiť podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

Obchodný zákonník určuje limity, ktoré nesmú prekročiť poplatky a úroky spojené s úverom nasledovne:

a) Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške (§ 502 ods. 1 tretia veta Obch. z.)

b) Výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu (§ 265 Obch. z.).

Navrhovateľ však v konaní nepredložil žiadne dôkazy, z ktorých by vyplynulo, že podmienky zmluvy o úvere úveru sú v rozpore s niektorým z uvedených ustanovení Obchodného zákonníka. Z uvedeného dôvodu nebolo možné dospieť k záveru, že zmluva je v niektorých jej častiach neplatná, súd preto návrh navrhovateľa zamietol.»

14. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

15. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávnych a procesnoprávnych zákonných ustanovení je napadnuté rozhodnutie krajského súdu aj náležite odôvodnené. Krajský súd vo svojom rozsudku sp. zn. 7 Co/208/2013 z 28. augusta 2013 (a to v nadväznosti na argumentáciu vyslovenú v rozsudku okresného súdu č. k. 5 C/159/2012-28 zo 6. marca 2013) pre rozhodnutie vo veci dostatočným a ústavne súladným spôsobom zdôvodnil, prečo a na základe akých skutočností dospel k svojim záverom, resp. prečo sa stotožnil so závermi okresného súdu vyjadrenými v rozsudku č. k. 5 C/159/2012-28 zo 6. marca 2013, z ktorých vyplýva, že sťažovateľ «... *neuniesol dôkazné bremeno v preukazovaní tvrdenia, že na základe zmluvy o úvere... mu bol poskytnutý úver za účelom preklenutia nepriaznivej finančnej situácie... a nie z dôvodu uvádzaného účelu – na úhradu „nákladov na školenie a rekvalifikáciu“*». V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že nie je tzv. skutkovým súdom, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci, a taktiež že nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľa. Taktiež poukazuje na to, že ako judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), tak aj doterajšia judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris) pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil konkrétne právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu.

16. V súvislosti so sťažovateľom deklarovaným prejavom nespokojnosti s napadnutým rozhodnutím krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné,

preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru ústavného súdu základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Naopak, z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05). Reagujúc na sťažovateľom predostretú rozhodovaciu prax všeobecných súdov ústavný súd považuje za potrebné doplniť, že nie je jeho úlohou zjednocovať rozhodovaciu prax všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08, II. ÚS 152/2011), ale v danom prípade iba posúdiť napadnuté rozhodnutie krajského súdu z pohľadu jeho ústavnej udržateľnosti.

17. Ústavný súd teda uzatvára, že z hľadiska ústavnej udržateľnosti nie je možné považovať právne závery krajského súdu vyslovené v jeho uznesení č. k. 7 Co/208/2013-61 z 28. augusta 2013 za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené, v dôsledku čoho ústavný súd konštatuje, že nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.

18. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. januára 2014